

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Sayın Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmamasını saygılarımla arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı kırsal Büyükkadı Mahallesi'nde 4 yaşındaki bir kız çocuğunun, basına yansıyan bilgilere göre yaklaşık dört ay önce, başıboş bir kedi tarafından dudağından ısırıldığı belirtilmiştir. Isırılma olayının kesin tarihi kamuoyuna açıklanmamış olmakla birlikte, olayın yaklaşık dört ay önce meydana geldiği ifade edilmektedir.

Çocuğun aylar sonra rahatsızlanması üzerine ailesi tarafından 10 Ağustos 2026 tarihinde hastaneye götürüldüğü, yapılan tetkiklerin ardından 13 Ağustos 2026 tarihinde kuduz tespit edildiği ve sağlık durumunun ağırlaşması üzerine yoğun bakımda entübe edilerek tedavi altına alındığı kamuoyuna yansımıştır.

Diyarbakır Valiliği de 14 Ağustos 2026 tarihinde "Kuduz Vakası Hakkında" başlığıyla resmî bir basın açıklaması yayımlamıştır.

Yoğun bakımda tedavisi devam eden çocuk, 30 Ağustos 2026 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

Yaklaşık dört ay önce meydana gelen bir kedi ısırmasının ardından kuduz hastalığının ortaya çıkması ve küçük bir çocuğun yaşamını yitirmesi; kamuoyunda başıboş veya sahipli kedilerden kuduz bulaşıp bulaşamayacağı, kuduzun kuluçka süresinin aylarca devam edip edemeyeceği ve kedi ısırması ya da tırmalaması durumunda vatandaşların ne yapması gerektiği konusunda ciddi bir endişeye yol açmıştır.

Özellikle vatandaşların; "Kedi ısırması veya tırmalaması kuduz bulaştırabilir mi?", "Isırılmadan dört ay sonra kuduz ortaya çıkabilir mi?", "Başıboş bir kedinin ısırıldığı veya tırmaladığı kişi, yara küçük olsa dahi sağlık kuruluşuna başvurmalı mı?", "Temasın üzerinden günler veya haftalar geçmişse ne yapılmalı?" sorularına Sağlık Bakanlığı tarafından açık ve tereddüde yer bırakmayacak cevap verilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Kuduz, klinik belirtiler ortaya çıktıktan sonra son derece ağır ve ölümcül seyreden; buna karşılık riskli temasın ardından zamanında ve doğru biçimde uygulanan koruyucu sağlık tedbirleriyle önlenilebilen bir hastalıktır. Bu nedenle kedi veya köpek ısırması ve tırmalaması gibi temasların önemsenmemesi, vatandaşların yanlış veya eksik bilgi nedeniyle sağlık kuruluşuna geç başvurması telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilmektedir.

Bu olay bakımından ayrıca; çocuğun kedi tarafından ısırıldığı tarihte veya hemen sonrasında bir sağlık kuruluşuna götürülüp götürülmediğinin, götürüldüyse sağlık personeline "kedi ısırması" öyküsünün bildirilip bildirilmediğinin, kuduz açısından risk değerlendirmesi yapıp yapılmadığının, kuduz aşısı veya gerekli diğer profilaktik uygulamaların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

10 Ağustos 2026 tarihindeki hastane başvurusundan 13 Ağustos 2026 tarihindeki kuduz teşhisine, 14 Ağustos 2026 tarihindeki Valilik açıklamasından 30 Ağustos 2026 tarihindeki ölüme kadar geçen sağlık sürecinin bütün yönleriyle ortaya konulması, gerek bu çocuğun ölüm nedeninin ve olası ihmallerin aydınlatılması gerekse benzer vakaların önlenmesi açısından önem taşımaktadır.

Kuduz konusunda yanlış veya eksik bilginin doğrudan insan hayatına mal olabilecek sonuçlar doğurabileceği açıktır. Bu nedenle konu yalnızca münferit bir vaka olarak değil, toplum sağlığını doğrudan ilgilendiren ciddi bir halk sağlığı sorunu olarak ele alınmalıdır.

Bu çerçevede;

1. Kuduz hastalığının başıboş veya sahipli bir kedinin ısırması ya da tırmalaması yoluyla insana bulaşması mümkün müdür? Türkiye’de vatandaşların kedi ısırığı ve tırmalamasını kuduz açısından riskli temas olarak değerlendirmeleri gerekmekte midir?
2. Kedi tarafından ısırılan veya deriyi bütünlüğünü bozacak şekilde tırmalanan bir kişinin, hayvanın sağlıklı görünmesine bakılmaksızın en yakın sağlık kuruluşuna başvurması gerekli midir? Bakanlığınızın vatandaşlara bu konudaki açık ve güncel tavsiyesi nedir?
3. Kuduz virüsünün kuluçka süresinin dört ay veya daha uzun sürmesi tıbben mümkün müdür? Bir kişinin hayvan tarafından ısırılmasından aylar sonra kuduz belirtilerinin ortaya çıkması bilimsel olarak olağan kabul edilen kuluçka süreleri içerisinde midir?
4. Diyarbakır’da hayatını kaybeden 4 yaşındaki çocuğun kesin ölüm nedeni kuduz hastalığı mıdır? Kuduz tanısı hangi laboratuvar incelemeleriyle doğrulanmıştır? Ölüm nedeninin kesinleştirilmesine yönelik otopsi ve diğer incelemelerin sonucu nedir?
5. Çocuğun yaklaşık dört ay önce kedi tarafından ısırılmasının ardından herhangi bir sağlık kuruluşuna başvurup başvurmadığı Bakanlığınız kayıtlarından tespit edilmiş midir? Başvurmuşsa hangi tarihte, hangi sağlık kuruluşuna başvurmuştur ve burada kendisine hangi tıbbi işlemler uygulanmıştır?
6. Çocuğun ilk başvurusunda sağlık kuruluşuna “kedi tarafından ısırıldığı” bilgisi verilmiş midir? Verilmiş ise bu bilgi hasta kayıtlarına geçirilmiş midir?
7. Çocuğun ilk başvurusu sırasında kuduz aşısı ve/veya kuduz immünglobulini uygulanmış mıdır? Uygulanmamış ise bunun tıbbi ve idari gerekçesi nedir?
8. Kedi ısırığı bilgisi sağlık personeline bildirilmesine rağmen çocuk kuduz profilaksisi uygulanmadan taburcu edilmiş ise, bu karar Bakanlığınızın Kuduz Profilaksi Rehberi’ne uygun mudur? Olayla ilgili idari veya mesleki inceleme başlatılmış mıdır?
9. Çocuğu ısırıldığı belirtilen kedi bulunabilmiş midir? Hayvanın kuduz yönünden gözlem, test veya laboratuvar incelemesine tabi tutulup tutulmadığına ilişkin Bakanlığınıza ulaşan bilgi nedir?
10. Bakanlığınızın güncel uygulamasına göre; başıboş bir kedi tarafından ısırılan veya tırmalanan vatandaşın yarayı nasıl temizlemesi, ne kadar süre içerisinde sağlık kuruluşuna başvurması ve hangi şartlarda kuduz aşısı ile immünglobulin uygulanması gerekmektedir?
11. Kuduz açısından riskli temasın üzerinden günler, haftalar veya aylar geçmiş ancak kişide henüz hastalık belirtisi başlamamış ise, vatandaşların yine de sağlık kuruluşuna başvurmaları gerekli midir? Bu durumda uygulanabilecek koruyucu tedaviler konusunda Bakanlığınızın yaklaşımı nedir?
12. Kedi veya köpek tarafından ısırılan vatandaşların, “hayvan evcil”, “sağlıklı görünüyor”, “yara küçük”, “kanama olmadı” veya “üzerinden zaman geçti” düşüncesiyle sağlık kuruluşuna başvurmamasının ciddi bir halk sağlığı riski oluşturduğu konusunda Bakanlığınız kamuoyuna açık bir uyarı yapacak mıdır?
13. Son beş yılda Türkiye’de kedi teması sonrasında kuduz profilaksisi uygulanan kişi sayısı kaçtır? Bu süre içerisinde kedi ısırığı veya tırmalamasıyla ilişkilendirilen doğrulanmış insan kuduz vakası bulunmakta mıdır?
14. Son beş yılda Türkiye’de yıllar itibarıyla doğrulanmış insan kuduz vakası ve kuduz nedeniyle ölüm sayısı kaçtır? Bu vakaların kaçında temas kaynağı köpek, kaçında kedi, kaçında diğer hayvanlardır?

15. Diyarbakır'daki bu ölümün ardından başta çocuklu aileler olmak üzere vatandaşların doğru bilgiye erişebilmesi amacıyla, "kedi ve köpek ısırması/tırmalamasında ne yapılmalı?" konusunda ülke çapında acil bir kamuoyu bilgilendirme çalışması başlatmayı düşünüyor musunuz?
16. Kuduzun, klinik belirtiler ortaya çıktıktan sonra son derece yüksek ölüm riski taşıması ve buna karşılık zamanında uygulanan temas sonrası profilaksiyle önlenabilir olması dikkate alındığında, Bakanlığınız kedi ve köpek ısırığı veya tırmalamasında vatandaşların tereddütsüz biçimde sağlık kuruluşuna başvurması gerektiğini kamuoyuna açıkça ilan edecek midir?